

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘/๒๕๕๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๘/๒๕๕๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๓ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายอภิวัฒน์ ยางเดิม ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง จังหวัดนครปฐม ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ที่ ๓๒๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ผู้แต่งตั้ง ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ แต่ผู้คัดค้านไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งครบกำหนดการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย ผู้ร้องพิจารณาและมีมติว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง จึงเสนอเรื่องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สอบถามผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้ว เห็นว่าคดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวนต่อไป

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่าผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองผู้บริหารท้องถิ่น ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ผู้คัดค้านเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยางที่ ๓๒๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เอกสารหมาย ร.๓ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เอกสารหมาย ร.๑๒ ต่อมาผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ผู้แต่งตั้ง แต่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบรวม ๓ ครั้ง ปรากฏว่าผู้คัดค้านเป็นผู้รับไว้แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ เห็นว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยางให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรองผู้บริหารท้องถิ่น และ

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๗) (ข) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไข มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง (๗) มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตร ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ผู้คัดค้าน ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีที่พ้นจากตำแหน่ง ตามที่ผู้ร้องเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ดำเนินคดีกับผู้คัดค้าน ในกรณีดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่ผู้คัดค้านเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นการแสดงว่าผู้คัดค้านทราบว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กฎหมายกำหนด แม้ภายหลังผู้ร้อง ตรวจพบการกระทำดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ก็ได้มีหนังสือเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบถึงผู้คัดค้าน ๓ ครั้ง ตามเอกสารหมายเลข ร.๙ ถึง ร.๑๑ แต่ผู้คัดค้านกลับเพิกเฉย มิได้ชี้แจงเหตุผลใดต่อผู้ร้อง พฤติการณ์จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้คัดค้านไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องปฏิบัติในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบดังกล่าว ซึ่งเป็นมาตรการที่กฎหมายบัญญัติเพื่อให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาแล้ว การที่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าว องค์คณะผู้พิพากษาจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องในตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง กรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ที่ตามคำร้องของผู้ร้องระบุว่า ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งภายใน ๓๐ วัน

นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งจะครบกำหนดเวลา ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ นั้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่แก้ไข มาตรา ๕๘/๒ บัญญัติว่า “ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันที่เลือกตั้ง และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่เลือกตั้ง” มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า “นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ถึงคราวออกตามวาระ ...” และมาตรา ๖๔/๑ บัญญัติว่า “รองนายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง ...” ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม เอกสารหมายเลข ร.๖ วันที่มีการเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ได้แก่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ วาระการดำรงตำแหน่งของนายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยางคือระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น ผู้คัดค้านซึ่งเป็นรองนายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง จึงต้องพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เช่นเดียวกัน มิใช่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามที่ปรากฏในคำร้องและผู้คัดค้านต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ นอกจากนี้ การที่ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ยังเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายอภิวัฒน์ ยางเดิม ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๙ ประกอบมาตรา ๒๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไข มาตรา ๓๔ วรรคสอง ก็มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ให้ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๒,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้าน เคยรับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากผู้คัดค้าน ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

นางสาวเพลินจิต ตั้งพูลสกุล

นางพฤษภา พนมยันตร์

นายจักร อุตตโม

นายรัชพันธ์ ประพุทธนิติสาร

นายอดิศักดิ์ ปัตรวลี

นายกษิต์เดช จินสลุต

นายอนันต์ วงษ์ประภารัตน์

นายสรรทัศน์ เอี่ยมวรชัย

นางสาววันนี กิรติพิบูล